

MĚSTSKÝ TURISTICKÝ OKRUH UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Královské město Uherské Hradiště a jeho okolí vám nabízí množství zajímavostí, které stojí za vidění. Bohatou historií a pamětihodností města a okolní přírodu je možné poznat prostřednictvím okruhu s názvem Městský turistický okruh Uherské Hradiště (MTO).

MTO je značen bílo-červenou značkou složenou ze dvou trojúhelníků, kterou používá Klub českých turistů pro místní značení. V případě odbočení je značka doplněna šipkou.

DĚLKA TRASY: Velký okruh 12 km
Malý okruh 7,5 km

VEDENÍ TRASY:

Malý okruh:

Masarykovo náměstí (č. 1 Barokní kašna, č. 2 Lékárna U Zlaté koruny, č. 3 Budova hotelu Slunce, č. 4 Nová radnice, č. 5 Komplex jezuitských budov, č. 21 Matyášova brána v Jezuitské zahradě) – Protzkarova – Zelný trh – Mariánské nám. (č. 6 Dům č. p. 61, č. 7 Sloup se sochou sv. Floriána, č. 8 Barokní kašna, č. 9 Mariánský morový sloup, č. 10 Stará radnice) – Otakarova (č. 11 Hradební zeď, č. 12 Galerie Slováckého muzea) – J. Lucemburského – Svatojiráské nábreží (č. 13 Přístaviště) – Tyršovo náměstí – Vodní (č. 14 Kaple sv. Alžběty) – Velehradská tř. (č. 15 Slovácké divadlo, č. 16 Františkánský klášter, č. 17 Gymnázium, č. 18 Synagoga) – Hradební – Obchodní – autobusové nádraží – Politických vězňů (č. 19 Bývalá věznice a justiční palác) – Všeřdova – přes hlavní křižovatku směrem k nám. Míru – Smetanovy sady (č. 20 Slovácké muzeum) – kino Hvězda – k zimnímu stadionu – směrovník „**VINOHRADSKÁ**“ – Družstevní (č. 22 Hotel Koníček) – 1. máje – Školní – Polní – Nad Zlebem (č. 23 „Špitálky“, č. 24 Bývalý židovský hřbitov) – tř. Maršála Malinovského – 28. října – Lechova – Smetanovy sady (č. 25 Slovácká buda) – tř. M. Malinovského – V teničkách – Na Morávce – Bastion – Hradební – U Reduty – Masarykovo náměstí.

Velký okruh:

Vychází z Masarykova náměstí a je totožný s Malým okruhem až ke směrovníku „Vinohradská“. Směrem vzhůru po Vnohradské ulici (č. 26 Historické vinné sklepy) – na konci ulice odbočit vlevo – kaple sv. Rocha (č. 27) – odbočit podle značení – k lyžařskému svahu – zpět na východěstě Park Rochus (č. 28) k směrovníku „Vinohradská“. Tento okruh je možné absolvovat i obráceně. U směrovníku „Vinohradská“ odbočit vlevo – ve směru „Park a skanzen Rochus“ – od kaple sv. Rocha sestoupit Vnohradskou ulicí – zpět k směrovníku „Vinohradská“. Odtud pokračovat po „Malém okruhu“ – směm ul. Družstevní – přes „Špitálky“ na Masarykovo náměstí.

1. Barokní kašna

Na Masarykově náměstí se nachází barokní kašna z 1. čtvrtiny 18. století s plastikou delfíny a piniovou šiškou. Originál kašny byl v roce 1979 přemístěn na nádvoří Galerie Slováckého muzea, na původním místě stojí kopie.

2. Lékárna U Zlaté koruny

Lékárna U Zlaté koruny s pseudorenesanční fasádou z roku 1884 a barokním interiérem slouží svému účelu již od konce 17. století. Hodnotné barokní nástropní fresky v interiéru lékárny zpodobňující antické lékaře a lékárníky jsou dílem Josefa Ignáce Sádlera z poloviny 18. století.

3. Budova hotelu Slunce

Budova hotelu Slunce je jedinou renesanční stavbou ve městě. Postavena byla v roce 1578 a od roku 1637 náležela velehradskému klášteru, který v něm

v roce 1722 zřídil skladiště soli. V 19. a počátkem 20. století prošla budova řadou úprav, které bohužel značně setřely její původní renesanční ráz, zachovalo se pouze renesanční jádro uvnitř tohoto měšťanského domu. Dnes budova slouží jako hotel a pasáž SLUNCE.

4. Nová radnice

V jihozápadním rohu náměstí stojí budova Nové radnice, postavená na sklonku 19. století. Novorenesanční průčelí zdobí atlanti, mezi nimiž je umístěn znak města. V obřadní síni jsou dochované nástěnné malby od známého malíře Joži Uprky zachycující výjevy ze založení města Přemyslem Otakarem II. a potvrzení privilegií města Jiřím z Poděbrad.

5. Komplex jezuitských budov

Masarykovo náměstí vévodí komplex jezuitských budov, který tvoří někdejší jezuitská kolej, kostel sv. Františka Xaverského a budova někdejšího gymnázia zvaná Reduta. Celý komplex byl postaven v letech 1654–1729 v barokním slohu. Na výzdobě kostela se podílela řada významných umělců – malíři Jan Jiří Heintsch, Ignác Raab a sochaři Ondřej Schwegl. V areálu jezuitských budov se nachází dvě stálé expozice – multimediální Expozice dějin města Uherského Hradiště s unikátní virtuální prohlídkou a Galerie Joži Uprky, nejvýznamnějšího slováckého malíře.

6. Dům č. p. 61

Měšťanský dům byl postaven roku 1711 v barokním slohu. Dodnes se zachoval původní barokní portál s latinským nápisem s chronogramem, který v překladu zní „Práci jsem vyrostl, láskou jsem povznášen“.

7. Sloup se sochou sv. Floriána

V blízkosti domu č. p. 61 se nachází barokní sloup se sochou sv. Floriána, který byl postaven královským rychtářem a hradištským měšťanem Janem Jeroným Schwarzem jako výraz díků za záchranu z pruského zajetí. Socha sv. Floriána, patrona hasičů, se liší od typického zpodobnění.

8. Barokní kašna

Nejstarší uherskohradištská kašna pochází z konce 17. století. Její tělo zdobí tzv. maskarony, symbolické znázornění lidského obličeje s otevřenými ústy, odkud tryská voda.

9. Mariánský morový sloup

Patří k památkám upomínajícím na morové epidemie, které město v minulosti postihly. Byl postavený z cetechovického mramoru v letech 1718–1721 jako výraz díků za odvrácení morové epidemie v roce 1715. Na místě sloupu původně stávala kašna, která byla přesunuta na své dnešní místo. Vrchol sloupu tvoří plastika Immaculaty, na nárožích podstavce jsou umístěny sochy sv. Karla

Boromejského, sv. Františka Xaverského, sv. Floriána a sv. Petra z Alcantáry, v grotte na čelní straně plastika sv. Rosalie.

10. Stará radnice

Budova Staré radnice v Prostřední ulici pochází pravděpodobně z konce 15. století. Původně vznikla spojením dvou domů, starší gotickou dispozicí má levý dům, renesanční je střední část průjezdu a horní síň v patře. Mladší dům má raně barokní dispozici. Oba domy jsou propojeny barokním portálem v zadní části průjezdu. Radnice byla přestavěna na konci 15. a počátkem 16. století, další úpravy byly provedeny v 18. a 19. století. Poslední rozsáhlá rekonstrukce pochází z roku 1995. Zajímavostí radniční věže je skutečnost, že je o 71 cm vychýlená od své svislé osy.

11. Hradební zeď

U budovy Galerie Slováckého muzea se nachází jeden ze tří dochovaných pozůstatků vnitřní hradební zdi. Město bylo již od prvopočátku opevněné, nejstarší hradby byly dřevěné, tzv. palisády. První zmínka o budování zděného opevnění pochází z roku 1315. Hradbu tvořila zeď z přitesaných pískovcových kamenů spojovaných maltou s předsunutým příkopem, do něhož vystupovalo 7 věží. Přístup do města umožňovaly dvě hlavní brány zesílené kruhovou baštou, k nim později přibyla menší, úniková branka.

12. Galerie Slováckého muzea

Budova dnešní Galerie Slováckého muzea je součástí bývalých městských hradeb a byla postavena mezi lety 1721–1723 jako císařská vojenská zbrojnice na místě původní Červené věže. Ta sloužila jako skladiště střelného prachu a v roce 1695 vybuchla. Po zrušení hradištské pevnosti za Josefa II. sloužila budova různým účelům, v roce 1962 byla v rekonstruovaném objektu otevřena galerie výtvarných umění.

13. Přístaviště Uherské Hradiště

Přístaviště dokončené v roce 2010 je situováno na levém břehu řeky Moravy mezi lávkou pro pěší a silničním mostem, poblíž centra města Uherské Hradiště. Přístavní molo má délku 60 m, je tvořeno přístavní hranou a korunou tvořenou deskou o šířce 3 m, která je nástupním místem k plavidlům, a je také přízpůsobená invalidním občanům. Přístaviště přináší městu, jeho obyvatelům

a i turistům plujícím po Batově kanálu další možnost využití této vodní cesty. Slouží jak pro přistávání větších lodí, tak i malých plavidel.

14. Kaple sv. Alžběty

Nejstarší stavbou ve městě je gotická kaple sv. Alžběty postavená na počátku 15. století u městského špitálu, založeného v roce 1362. Kaple má dochovaný gotický presbytář s křížovou klenbou a vnějšími opěrnými pilíři. Barokní průčelí vzniklo při přestavbě v 17. století. Po rozsáhlé opravě v roce 1995 je v kapli umístěna lékárna. Původní stavba gotického špitálu se nedochovala.

15. Slovácké divadlo

V roce 1909 zakoupila jednota Sokola hotel Koruna a ještě v téže roce ho stavebně upravila pro své potřeby. V letech 1928–1930 byla vedle něj postavena nová, lépe vyhovující budova sokolovny. Slovácké divadlo bylo založeno v roce 1945 a bývalá sokolovna mu byla propůjčena v roce 1956, kde také sídlí dodnes.

16. Františkánský klášter

Františkánský klášter byl založen roku 1491 biskupem varadinským a správcem biskupství olomouckého Janem Filipcem. Členové řádu započali se stavbou kostela Zvěstování Panny Marie a posléze i kláštera, avšak v roce 1542 byli donuceni vzhledem k náboženským poměrům ve městě rozestavěný areál opustit. Počátkem 17. století přisílili do města uherští františkáni, kteří v průběhu století zabezpečili dostavbu kostela i kláštera. Klášter je barokní, vystavěný na čtvercovém půdorysu uprostřed s rajským dvorem, kde se nachází nejstarší studna v Uherském Hradišti. Nejvýznamnějšími a velmi reprezentativními místnostmi jsou barokní refektář a knihovna s původním mobiliářem.

17. Gymnázium

Gymnázium bylo v Uherském Hradišti založeno v roce 1884 jako první česká střední škola na Slovácku. Budova je postavena v novorenesančním slohu

s typickou kopulovitou střechou. Průčelí je zdobeno sgrafity a kruhovými terčí s bustami významných představitelů vědních oborů 19. století.

18. Synagoga

Poblíž kláštera stojí bývalá synagoga postavená roku 1875. V roce 1904 byla secesní přestavěna a doplněna kopulí. Za 2. světové války byla nacisty zdemolována a zničena požárem. Po válce sloužila kulturním účelům, byla přestavěna na dvoupatlažní a od roku 1951 zde sídlí knihovna nazvaná v roce 1992 Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana. Původní tvář vrátila budově obnova kopule v roce 2004.

19. Bývalá věznice a justiční palác

Bývalá věznice a justiční palác z let 1891–1897 jsou jednou z prvních staveb realizovaných vně městských hradeb. Od svého vzniku sloužila věznice jako vazební a pro výkon kratších trestů. Za 2. světové války ji využívali Němci pro věznění zadržených a vyšetřovaných politických vězňů. V padesátých letech se pak stala nechalvě známou mimořádnými perzekucemi odpůrců komunismu z celého tehdejšího Gottwaldovského kraje. V roce 1960 byla věznice zrušena a objekt se nevyužívá. V prostorách bývalého justičního paláce sídlí střední uměleckopřmyslová škola.

20. Slovácké muzeum

Slovácké muzeum sídlí ve Smetanových sadech v budově bývalého hostince Na Střelnici postaveného roku 1908. K původní budově bylo přistavěno v letech 1936 a 1940–1942 boční křídlo podle velmi moderního projektu architekta Bohuslava Fuchse. Slovácké muzeum od svého vzniku sehrává v kulturním dění Uherskohradištska významnou roli. V jeho hlavní budově ve Smetanových sadech se můžeme seznámit prostřednictvím stálé národopisné expozice Slovácko se způsobem života a prací lidu na Slovácku (s jeho slavnostním i pracovním oděvem, způsobem bydlení a obživy, lidovou zbožností i rodinnými a výročními obyčejy o fašanku, Velikonocích, letnicích, dožinkách, vinobraní, hodech a Vánocích). V dalších sálech mohou návštěvníci zhlédnout krátkodobější historické, národopisné, archeologické i vlastivědné výstavy.

Vydáno v roce 2020 Městské informační centrum ve spolupráci s městem Uherské Hradiště, odbor kultury, školství a sportu a klubem českých turistů, odbor Uherské Hradiště.
Zpracovali: Jokev, spol. s r. o., Uh. Hradiště
Mapové podklady: firma Magma Mapovské mapy s.r.o.
Foto: fotostudio města Uherské Hradiště

Klub českých turistů, odbor Uherské Hradiště

www.turistik-uh.cz

Městské informační centrum
Masarykovo nám. 21, 686 01 Uherské Hradiště, tel.: +420 572 525 525

Uherské Hradiště
Srdce Slovácka

Masarykovo nám. 19, 687 01 Uherské Hradiště
tel.: +420 572 525 111
www.msto-uh.cz

Město Uherské Hradiště

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

Městský turistický okruh

Uherské Hradiště

Srdce Slovácka

21. Matyášova brána

Matyášova brána je jedinou dochovanou městskou branou a jeden z mála pozůstatků původního městského opevnění. Původně měla brána sloužit jako uniková při napadení města, váže se k ní pověst o králi Matyášovi.

22. Hotel Koníček

Klasicistní nadsklepní dům s velmi hodnotným pozdně barokním – klasicistním sklepem je jedním z nejpozoruhodnějších v Mařaticích. Má sestupnou širokou šiji s klasicistní valenou hloubkově orientovanou klenbou s jedním párem lunet. Za ní je vlastní rozsáhlý sklep s cihelnou valenou stlačenou klenbou a nikami s větracími otvory. Vnitřní dispozice nadzemí je vystavěna jako hmotová kopie původního objektu. V bývalé sýpce zřídili v roce 1872 bratři Jan a Tomáš Hrkovi společně s Eduardem Neugebauerem výrobu kočárů, která měla v roce 1910 dvacet pět zaměstnanců. Zákazníkem firmy byl například rakousko-uherský ministr zahraničí Leopold Berchtold. Po 1. světové válce se firma specializovala na výrobu karosérií, avšak v době hospodářské krize zastavila v roce 1932 svou činnost. Objekt prošel rozsáhlou rekonstrukcí a od roku 2006 slouží jako hotel a restaurace.

23. Archeologická lokalita

Uherské Hradiště-Sady „Špitálky“

Nachází se v dnešní městské části Sady na Výšně sv. Metoděje. Jedná se o jednu z nejvýznamnějších archeologických lokalit z období Velkomoravské říše. Je tady doložena přítomnost církevního komplexu se čtyřmi zděnými stavbami (kostelem, kaplí, hrobovou komorou a baptisteriem) a souborem dalších 15 srubových staveb. Důležitou součástí komplexu tvořilo také rozsáhlé pohřebiště. S největší pravděpodobností jde o kapitulní chrám a sídlo arcibiskupa Metoděje. Také hrobka odkrytá v základu chrámu byla pravděpodobně místem arcibiskupova hrobu. Navíc se v chrámovém komplexu nacházel druhý významný hrob. Zde by se s velkou pravděpodobností mohlo jednat o hrob velkomoravského knížete Svatopluka. Tak jako jiné velkomoravské stavby, i tento komplex byl budován z lomového kamene na maltu. Lze na něm pozorovat stavební etapy, takže byl budován postupně. Kostel byl zničen při zániku Velké Moravy na počátku 10. století.

24. Bývalý židovský hřbitov

Krátke po postavení synagogy si představitelé židovské obce uvědomili nutnost založení vlastního pohřebiště. Vhodný pozemek pro tyto účely zakoupili v roce 1879 v trati Špitálky, na jižních svazích kopce. Hřbitov byl dne 31. března 1881 slavnostně zasvěcen. Náhrobky novodobého poemancipačního typu byly převážně z tmavé a světlé žuly. Texty byly německé a české, výzdoba a symbolika byla skromná. Celkový počet náhrobků na počátku 40. let 20. století činil 377 kusů. V roce 1941 za nacistické okupace byl hřbitov fanatickými nacisty zcela zničen. Dnes hřbitov připomíná už jen pomník.

25. Slovácká buda

Na okraji parku stojí tzv. Slovácká buda, která byla postavena jako replika li-dového obydlí v době konání „Výstavy Slovácka 1937“. Po povodni v roce 1997 byla zrekonstruována a v roce 2014 vyzdobena replikami původní výmalby – tradičními slováckými ornamenty. Dnes je využívána ke kulturním akcím nebo jako zkušebna pro folklorní soubory.

26. Historické sklepy

V malebném údolí pod jižním a jihozápadním svahem Černé hory (zvané Rochus) najdeme řadu historických sklepů. O pěstování vinné révy na Hradištku se zasloužili od 13. století velehradští mniši – cisteriáci. Majitelé vinohradů v katastru Mařatic byli především uherskohradištsí měšťané, kteří si zde od barokního období buďovali nejen vinné sklepy, ale i letní obydlí nad nimi. Nejstarší

datované sklepy pochází z poloviny 18. století a byly stavěny z místních surovin, hrubozrného pískovce s valenou klenbou z pálených cihel. Boudy nad nimi se stavěly z nepálených cihel, střechy byly doškové, později je nahradil šindel.

27. Kaple sv. Rocha

Kaple sv. Rocha na vrcholu Černé hory je dnes připomínkou zhoubné morové epidemie, která v roce 1680 postihla královské město Uherské Hradiště. Přední hradištsí měšťané věnovali část svého majetku na výstavbu kapličky, zasvěcené patronům morové rány (sv. Roch, sv. Šebestián a sv. Rozálie). Základní kámen byl položen 12. 2. 1680. Výstavba však trvala dlouhou dobu, jednou z hlavních příčin byl požár, který 24. 4. 1681 zničil velkou část Uh. Hradiště. V říjnu 1687 byla vyzvednuta bahn věže a dokončena stavba kněžiště, jež bylo vysvěceno 20. 1. 1700. Ve výstavbě kaple se dále pokračovalo stavbou chrámové lodi, předšíné a později byla ke kapli přistavěna poustevna pro strážce kostelíka. V roce 1715 po velké vičichři spadla část střechy a kaple byla po-prv opravována. Za Josefa II., v roce 1786, byla kaple odsvěcena, věž snáta a počátkem 19. století byla užívána jako prachárna. V období první republiky byla zásluhou Dr. A. C. Stojana a hradištských občanů Ing. Vojtěcha Standa a JUDr. Miloslava Škácela navržena původnímu účelu. V roce 1931 byla znovu vysvěcena a začaly se u ní odbyvat pouti. V roce 1964 byla poškozena střecha a péči věřících byla v letech 1965–1968 opravena. V roce 2009 byla obnovena do podoby odkazující na barokní kostelík, který zde v minulosti stával.

28. Park a skanzen Rochus

Přírodní a kulturně-historický areál Park Rochus spolu s územím přilehlých vinohradů nabízí návštěvníkům nádherné výhledy, vyhlídkový turistický okruh, možnosti procházek, rodinných výletů, školních exkurzí, zábavných i výukových programů a prohlídek s průvodci. Skanzen Rochus se stal důležitým kulturním, společenským ale i turistickým místem, kde v průběhu roku probíhají všechny tradiční slovácké zvyky (fašank, Velikonoce, otevírání pastvin a stavení máje, pouť ke kapli sv. Rocha, dožínky i vánoční programy se štěpánským koledováním). Kromě akcí věnovaných obyčejové tradici se ve skanzenu pořádá doprovodný folklorní program Letní filmové školy. Slovácký festival chutí a vůní zaměřený na slováckou gastronomii, nebo třeba každoroční podzimní výsadba stromů tradičních ovocných odrůd s veřejností. Návštěvníci se mohou seznámit s etnografickou oblastí uherskohradištského Dolňácka, s tradičním stavitelstvím, bydlením, způsoby obživy, odíváním, výtvarnou kulturou, folklorními zvyky i obyčejí. Součástí expozic je ukázka soužití hospodářských zvířat s člověkem. Hlavně děti mohou obdivovat ovce, kozy, králíky, husy nebo slepice.

